

İSTANBUL ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ

18. Yüzyıl Sonlarında İstanbul'da Meyhaneler Işıl Çokuğraş

İstanbul'da yüzyıllardan beri varlığını sürdüren meyhanelerin kentin sosyal ve ekonomik tarihinde önemli bir yere sahip olduğu tartışılmazdır. Buna rağmen, Osmanlı bağlamında suçla ve marjinaliteyle ilişkili görülen bu mekân her zaman iktidarla çatışmış, çoğu zaman kentten “temizlenmeye” çalışılmıştır. Meyhanenin iktidarın gözündeki imajı ve toplumsal hayattaki pozisyonu Tanzimat Dönemi'nde değişime uğramış, günümüzdeki formuna evrimi başlamıştır. Yıldız Teknik Üniversitesi Mimarlık Bölümü araştırma görevlisi Işıl Çokuğraş konuşmasında, bu değişimin hemen öncesindeki erken modern dönemde, 18. yüzyılın sonlarında, İstanbul'da meyhanenin konumu irdeleyecek.

Bu aralığın toplumsal rollerdeki değişimin ve kamusal alandaki açılımın yoğun bir tedirginlik ve kapatma arzusuyla karşılandığı bir dönem oluşu, iktidarın meyhaneye karşı tavrına da yansımıştır. Kent genelinde oldukça yaygın bir mekân tipi olan meyhanelerin, bu dönemde hangi bölgelerde konumlandığı, bu bölgelerdeki yoğunluklarının nasıl değişime uğradığı da, İstanbul'un mekânının iktidar tarafından nasıl dönüştürüldüğünü anlamamıza yardımcı olacaktır. İstanbul tarihinin önemli unsurlarından olan meyhanenin söz konusu dönemde maruz kaldığı uygulamaları irdelemenin, günümüzdeki kamusal alana ve kentsel mekâna müdahale yöntemlerinin de sorgulanması için bir fırsat oluşturacağı umulmaktadır.